

SIKKERHETSDATABLAD

Maskinoppvask, flytende

1. Identifikasjon av stoffet / produktet og av selskapet / foretaket

Utgitt dato	30.11.2009
Kjemikaliet navn	Maskinoppvask, flytende
Produktgruppe	Alkalisisk vannbasert rengjøringsmiddel
Kjemikaliet bruksområde	Til bruk i oppvaskmaskiner

Produsent

Firmanavn	Renholdsbutikken as
Besøksadresse	Schweigaardsgt.34 F
Postadresse	Schweigaardsgt.34 F
Postnr.	N-0191
Poststed	OSLO
Land	NORGE
Telefon	41 73 10 00
Telefaks	22 17 44 35
E-post	post@renholdsbutikken.no
Hjemmeside	http://www.renholdsbutikken.no
Kontaktperson	Christian Bonde
Nødtelefon	Giftinformasjonen, døgnåpen:22 59 13 00

2. Fareidentifikasjon

Klassifisering	C
Farebeskrivelse	Sterkt etsende.

3. Sammensetning /opplysning om innholdsstoffer

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Natriumhydroksid	CAS-nr.: 1310-73-2 EC-nr.: 215-185-5 Indeksnr.: 011-002-00-6	C; R35	10 - 30
Natriummetasilikat	CAS-nr.: 10213-79-3 EC-nr.: 229-912-9 Indeksnr.: 014-010-00-8	C; R34, R37	1 - 5 %
Etylendiamintetraacetat (EDTA-Na4)	CAS-nr.: 64-02-8 EC-nr.: 200-573-9	Xi; R36/38	1 - 5 %
Kolonneforklaring	CAS-nr. = Chemical Abstracts Service; EU (Einecs- eller Elincsnnummer) = European inventory of Existing Commercial Chemical Substances; Ingrediensnavn = Navn iflg. stoffliste (stoffer som ikke står i stofflisten må oversettes hvis mulig). Innhold oppgitt i; %, %vkt/vkt, %vol/vkt, %vol/vol, mg/m3, ppb, ppm, vekt%, vol%		
FH/FB/FM	T+ = Meget giftig, T = Giftig, C = Etsende, Xn = Helseskadelig, Xi = Irriterende, E = Eksplosiv, O = Oksiderende, F+ = Ekstremt brannfarlig, F = Meget brannfarlig, N = Miljøskadelig.		
Komponentkommentarer	R-setningenes fullstendige ordlyd finnes i pkt 16		

4. Førstehjelpstiltak

Generelt	Ved ubehag eller i tvilstilfelle må lege kontaktes. Ta med 16 punkts
----------	--

	sikkerhetsdatablad.
Innånding	Lite relevant. Bring den skadde ut i frisk luft. Ro og varme.
Hudkontakt	Tilsølt tøy fjernes straks. Vask og skyl grundig med mye vann. Hvis hudirritasjon fortsetter kontakt lege.
Øyekontakt	Får man stoffet i øynene, skyl straks med store mengder vann, og kontakt lege. Skaff legehjelp øyeblikkelig / transporter til sykehus. Fortsett skyllingen under transport til lege/sykehus.
Svelging	Drikk mye vann eller melk. Fremkall ikke brekninger. (Risiko for perforasjon av spiserør og magesekk.) Øyeblikkelig til sykehus.
Særskilt førstehjelpsutstyr	Øyenskylleflaske eller mulighet for øyeskylling.

5. Tiltak ved brannslukning

Passende brannslukningsmiddel	Velges i forhold til omgivende brann. Produktet er ikke klassifisert som brennbart.
Brann- og eksplosjonsfarer	Ikke klassifisert som brannfarlig.
Personlig verneutstyr	Bruk friskluftsmaske når produktet er involvert i brann.

6. Tiltak ved utilsiktet utslipp

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Benytt personlig verneutstyr som anngitt under punkt om verneutstyr.
Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Forhindre utslipp av større mengder konsentrat ut i vassdrag, grunn eller kloakk.
Metoder til opprydding og rengjøring	Spill tas opp med absorberende materiale. Samles opp i egnede beholdere.

7. Håndtering og lagring

Håndtering	Se under eget punkt for opplysninger om forholdsregler ved bruk og personlig verneutstyr. Unngå søl, Unngå kontakt med hud og øyne. Vask hendene grundig etter bruk.
Oppbevaring	Lagres frostfritt. Oppbevares utilgjengelig for barn. Produktet skal oppbevares i original emballasjen. Oppbevares beskyttet mot direkte sollys og varme.
Spesielle egenskaper og farer	Produktet inneholder sterke baser som gir en høy pH.

8. Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

Administrative normer

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
Natriumhydroksid	CAS-nr.: 1310-73-2 EC-nr.: 215-185-5 Indeksnr.: 011-002-00-6	15 min.: 2 mg/m ³ T	2007

Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Mulighet for øyeskylling skal finnes på arbeidsplassen. Benytt egnet verneutstyr i situasjoner hvor det kan være fare for sprut/søl eller direkte kontakt med produktet.
Åndedrettsvern	Ikke nødvendig under normale forhold.
Håndvern	Bruk vernehansker av motstandsdyktig materiale; f.eks. PVC, Nitril eller Neopren. Gjennombruddstiden er ikke kjent. De angitte hanskematerialene er foreslått etter en gjennomgang av enkeltstoffene i produktet og kjente hanskeguider, samt informasjon fra våre leverandører.
Øyevern	Etter bruk, vask og tørk alltid hendene. Bruk vernebriller med sidebeskyttelse eller heldekkende ansiktsskjærm.

Annet hudvern enn håndvern	Benytt hensiktsmessige verneklær for å unngå hudkontakt: Feks vanntett og kjemikaliesikkert overtrekksdrakt, forklæ eller arbeidstøy.
Annen informasjon	Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet.
Begrensning av miljøeksponering	Behandles i samsvar med god yrkesmessig hygiene og sikkerhetsmessig praksis.

9. Fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Flytende væske
Lukt	Ingen spesiell lukt
Farge	Klar, fargeløs.
Løselighet i vann	Lettløslig i vann
Relativ tetthet	Verdi: 1200
Smeltepunkt/smeltepunktintervall	Verdi: 0
Kokepunkt/ kokepunktintervall	Verdi: 100
pH (handelsvare)	Verdi: 14
pH (bruksløsning)	Verdi: ~ 12

10. Stabilitet og reaktivitet

Forhold som skal unngås	Unngå frost og kulde.
Materialer som skal unngås	Må ikke blandes med sterke syrer. Kan korrodere aluminium og andre lettmetaller.
Farlige spaltningsprodukter	Ved kontakt med aluminium og andre lettmetaller (bl.a. sink) vil det utvikles hydrogengass som i blanding med oksygen kan danne eksplosive gasser.
Stabilitet	Produktet er stabilt ved de angitte lagrings- og bruksbetingelser.

11. Toksikologisk informasjon

Toksikologisk informasjon

Andre toksikologiske data	Oral toksisitet er oppgitt for hvert enkelt av de oppgitte komponenter som inngår i produktet.
---------------------------	--

Toksikologiske data fra komponenter

Komponent	Natriumhydroksid
LD50 oral	Kommentarer: Etseskader kan oppstå selv ved fortæring av små mengder.
LD50 dermal	Kommentarer: Kan medføre alvorlige etseskader med dype langsomtlegende sår. Selv utspedde løsninger kan etse.
Komponent	Natriummetasilikat
LD50 oral	Verdi: 600-1350 mg/kg Forsøksdyreart: Rotte
Komponent	Etylendiamintetraacetat (EDTA-Na4)
LD50 oral	Verdi: > 2000 mg/kg Forsøksdyreart: Rotte Kommentarer: 40% løsning
LD50 dermal	Verdi: > 5000 mg/kg Forsøksdyreart: Kanin

Øvrige helsefareopplysninger

Generelt	Etseskader er den største faren med produktet.
Innånding	Ingen fare ved normal bruk. Innånding av damp/sprøytetåke kan gi etseskader i luftveiene.
Hudkontakt	Etsende. Ved vedvarende kontakt vil huden avfettes. Det vil kunne gi: tørr sprukken hud samt sår dannelse.
Øyekontakt	Etsende. Kontakt med øynene kan gi irritasjon og eller kraftige etseskader.
Svelging	Svelging av produktet gir etseskader i munn, svelg og mage. Risiko for

	perforasjon av spiserør og magesekk.
Kroniske effekter	Det er ikke kjent, at produktet kan gi kroniske skader.
Allergi	Der er ikke kjent at produktet har allergifremkallende egenskaper.
Kreft	Det er ikke kjent at produktet inneholder kreftfremkallende stoffer.
Fosterskadelige egenskaper	Det er ikke kjent at produktet kan gi skader på foster.
Reproduksjonsskader	Det er ikke kjent at produktet kan gi reproduserende skader.
Arvestoffskader	Det er ikke kjent at produktet kan gi redusert fruktbarhet, eller gi skade på foster eller arvestoff.

12. Miljøopplysninger

Toksikologisk informasjon

Akvatisk kommentarer	Akvatisk toksisitet er oppgitt for hvert enkelt av de oppgitte komponenter som inngår i produktet.
----------------------	--

Toksikologiske data fra komponenter

Komponent	Natriumhydroksid
Akutt akvatisk, fisk	Verdi: 125 mg/l Testmetode: LC50 Art: Gambusia affinis Varighet: 96 timer
Akutt akvatisk, alge	Verdi: > 210 mg/l Testmetode: ICLo
Akutt akvatisk, Daphnia	Verdi: > 40 mg/l Testmetode: ECLo
Akvatisk kommentarer	De skadelige effektene av NaOH er først og fremst forårsaket av forhøyet pH. Fersvannsalger skades ved pH >8,5-9. pH >9 er toksisk for fisk.
Bioakkumulering	NaOH bioakkumuleres ikke i vannmiljøet.
Komponent	Natriummetasilikat
Akutt akvatisk, fisk	Verdi: 3185 mg/l Testmetode: LC50
Akutt akvatisk, Daphnia	Verdi: 4857 mg/l Testmetode: EC50
Komponent	Etylendiamintetraacetat (EDTA-Na4)
Akutt akvatisk, fisk	Verdi: > 100 mg/l Testmetode: LC50 Varighet: 96 timer
Akutt akvatisk, alge	Verdi: 10-100 mg/l Testmetode: IC50 Varighet: 72 timer
Akutt akvatisk, Daphnia	Verdi: > 500 mg/l Testmetode: EC50 Varighet: 24 timer
Akvatisk kommentarer	Ifølge "European Risk Assessment on EDTA", juni 02 anses EDTA og Na4-EDTA å utgjøre liten risiko for miljøet. Den har lav giftighet for vannlevende organismer, er ikke persistent, bioakkumuleres ikke og dermed kreves ingen miljøklasifisering.
Persistens og nedbrytbarhet	Produktet er ansett ikke biologisk lett nedbrytbart.
Kjemisk oksygenforbruk (COD)	Verdi: ~ 260
Bioakkumulering	Bioakkumuleres ikke i vannmiljø.

Øvrige miljøopplysninger

Økotoksitet	Produktet regnes ikke som miljøskadelig.
Bioakkumulasjonspotensial	Bioakkumuleres ikke i vannmiljøet.
Andre skadevirkninger / annen	Baser forårsaker lokal pH-økning i vannet, med fare for fiskedød.

informasjon	
Miljøopplysninger, konklusjon	Produktet er lett nedbrytbart. Og kan i mindre mengder slippes ut i avløp.

13. Fjerning av kjemikalieavfall

Avfallskode EAL	070202 Alkaliskeløsninger med Natriumhydroksyd.
NORSAS	7133 Rengjøringsmidler.
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Mindre mengder spyles vekk med vann. Større mengder samles opp og leveres til godkjent mottak

14. Transportinformasjon

Proper Shipping Name	SODIUM HYDROXIDE SOLUTION
Varenavn (nasjonalt)	NATRIUMHYDROKSIDLØSNING
Farlig gods ADR	Status: Ja UN-nr.: 1824 Klasse: 8 Fare nr.: 80
Farlig gods RID	UN-nr.: 1824
Farlig gods IMDG	Status: Ja UN-nr.: 1824 Klasse: 8 Emballasjegruppe: II
Farlig gods ICAO/IATA	UN-nr.: 1824

15. Opplysninger om lover og forskrifter

Faresymbol

Etsende

Sammensetning på merkeetiketten	Natriumhydroksid: 10 - 30 %, Natriummetasilikat: 1 - 5 %, Etylendiamintetraacetat (EDTA-Na4): 1 - 5 %
R-setninger	R-35 Sterkt etsende.
S-setninger	S-2 Oppbevares utilgjengelig for barn. S-24/25 Unngå kontakt med hud og øynene. S-26 Får man stoffet i øynene, skylk straks med store mengder vann og kontakt lege. S-28 Får man stoffet på huden, vask straks med store mengder vann. S-37/39 Bruk egnede vernehansker og vernebriller/ansiktsskjerm. S45 Ved uhell eller illebefinnende er omgående legebehandling nødvendig; vis etiketten om mulig.

16. Andre opplysninger

Liste over relevante R-setninger (i seksjon 2 og 3).	R34 Etsende. R35 Sterkt etsende. R36/38 Irriterer øynene og huden. R37 Irriterer luftveiene
Viktigste anvendelsesområder og evt. begrensninger	Maskinoppvaskmiddel for bruk med manuell / automatisk dosering.
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Punkt 8 er endret. Tilpasset REACH, som medfører bl.a. punkt 2 og 3 bytter plass.
Kvalitetssikring av informasjonen	Dette sikkerhetsdatablad er utarbeidet i henhold til forskrift om registrering,

vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH), forordning EF 1907/2006, forskrift om klassifisering, merkingmv av farlige kjemikalier (sist oppdatert 2009-04-22(491), samt ADR/RID forskrift om landtransport 2009

Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad

Renholdsbutikken as